A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés menetrendje a következő:

Szeptember 26. szerda
Október 24. szerda
November 28. szerda
December 27. szerda

Régi képeslap Ongáról

Tavaly októberben indítottuk rovatunkat, melyben havonta egy-egy Ongával kapcsolatos régi képeslapot mutatunk be. havi számunkba is egy újabb, pár évvel ezelőtt készült képeslap kerül.

- T. L. -

EURO-ABLAK THERM Kft.
3562 Onga, Rákóczi u. 18.
Egyedi bútorok készítése – Nyílászárók gyártása
Telefon: 30/6391-110

Következő számunk tartalmából:

- Búcsú volt Ongán
- Pálinka megismerése képzések újra indítása
- Sport egyesületünk idei bajnoki céljai
- Elkezdődött az új iskolai év
- Önkormányzati hírek
- Onga régi térképeken
- Bronzkori leletmentés Ongán
- Ongai hírfolyam
- Egészségmegőrzés
- Régi képeslap Ongáról
- Iskolai csengőszó
- Hirdetések

GÉPÉSZ GENERÁL Kft.
Épületgépészeti magánvállalkozás

- Vízvezeték szerelés
- Fűtésszerelés (radiátor, padló, fal)
- Gázvezeték szerelés, tervezés
- Klímaszerelés, beüzemelés

Tel.: 46/464-942; 20/9387-595

TELKIBÁNYA
ARANYGOMBOS FOGADÓ
Pihent Ön már Telkibányán?
Jöjjön el az Aranygombos Fogadóba,
- Sétáljon, túrázzon a Zemplénben,
- Relaxáljon a masszázságyon,
- Kóstolja meg a Telkibányi ragulevest házi cipóval és a Ház desszertjét,
- Élvezze egy pohár Hegyaljai bor mellett a természet csendjét!

www.aranygombosfogado.hu

ONGAI KÉKDARU
Megjelenik minden hónap 10-12. között.
Az Ongai Kulturális Egyesület időszaki kiadványa
Onga Nagyközség Önkormányzatának támogatásával.
Szerkesztők: **Kovács György, Takács László**
Felelős kiadó: Takács László
Szerkesztőség: 3562 Onga, Görgey út. 2/a.
Az újság elérhető az interneten is:
www.okeonga.hu
okeonga@chello.hu
Nyomdai előkészítés: koprinart.hu • Nyomda: MAXIMA CS-A Kft. Miskolc, Kiss E. u. 25. Felelős vezető: Kundráth Csilla

Az Ongai Kékdaru megvásárolható a következő üzletekben:
– Ongai Pékség, Rákóczi út
– Mini Diszkont, Lévai utca
– Nádas ABC
– Dózsa Gy. úti kisbolt
– 433. sz. COOP bolt, Berzsenyi út
– MAXI COOP bolt, Fő tér
– Bársonyos zöldség-gyümölcs bolt, Dózsa Gy. út
– Zöldség-gyümölcs bolt, Fő tér
– Varázs Diszkont, Rákóczi u.
– Máté Pékség, Berzsenyi út
– Hajas kocsma
– Pékség, Fő tér
– Rexes kocsma, Dózsa Gy. út
– Törpe fagyizó, Dózsa Gy. út
– Fitti Fitness konditerem, Arany J. út

Köszönjük az üzleteknek, boltoknak, hogy plusz munkát vállalva, ingyen terjesztik az Ongai Kékdaru számait.

ONGAI KÉK DARU

XIV. évfolyam 9. szám – 2012. szeptember Kiadja: Ongai Kulturális Egyesület a nagyközségi önkormányzat támogatásával

Tartalomból:

- A tiltott, közösségellenes magatartások helyi szabályozásáról
- Helyreigazítás a „Felújítás a katolikus templomnál” cikkünkkel kapcsolatban
- Hagyományőrző csoport indul a Bársonyos óvodában
- A jó pálinka titka
- IV. Ongai Regionális Pálinkaverseny - veresnyfelhívás
- Önkormányzati ülésről
- Egészségmegőrzés: frontérzékenység, illetve milyen betegségeknél hasznos a gyógytorna?
- Régi képeslap Ongáról
- OKE hírek
- Hirdetések

Iskolai csengőszó

Jelentős változások következtek be általános iskolánk életében. A tanév zárása egyben több pedagógus és takarítónő utolsó munkanapjait is jelentette. Nyugdíjba vonult Rózsa László igazgató úr és Kacsándiné Bokor Ildikó, alsós munkaközösség vezető. Ugyancsak nyugdíjas lett Kozák Sándorné és Varga Erzsébet. Az igazgatói poszt betöltésére pályázatot írt ki az oktatási intézmény fenntartója. A pályázatról július 31-én döntött a képviselő-testület. Az új

Rózsa László igazgató nyugdíjas búcsúztatóján (Fotó: T. L.)

Az ünnepélyes tanévnyitón (Fotó: Földesi Zsófia)

vezető, Kovács György kinevezésében augusztus elsejével kapta meg az intézmény képviseletének jogát. Az intézmény új igazgatóhelyettese Takács László tanár úr lett. A vezetési program gerincét jelenti, hogy az iskola nemes hagyományaira építve igyekszik versenyképességét megőrizni.

* * *

A 2012–2013-as tanév szeptember 3-án ünnepélyes keretek között nyílt meg. Az ünnepélyen a tanulók mellett sok szülő is részt vett. A tanévnyitó lendületes műsorát a 3. b osztály tanulói adták bevonva a kicsiny elsősöket is. A műsort összeállították és levezényelték: Kovácsné Nagy Ágnes és Lukácsné Sass Rita tanító nénik.

* * *

Az új tanévben több mint negyven tanuló kezdheti meg iskolai pályafutását az általános iskola első évfolyamán. Az angol nyelv emelt óraszáma mellett kiemelt szerepét a néptánc oktatás is megtarthatta. Ebben az oktatási formában immár három évfolyam működik.

– folytatás a 6. oldalon –

Az elsősök köszöntése (Fotó: Földesi Zsófia)

Önkormányzati ülésről

Az önkormányzat augusztus 21-én tartotta soron következő ülését. Alább az ülésen elhangzottakról tudósítunk.

2012. I. félévi költségvetési beszámoló elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta Onga Nagyközség Önkormányzatának 2012. I. félévi gazdálkodásának értékelését.

A 2012. évi költségvetési rendelet módosítása

A 2012. január 1. és június 30. között pótelőirányzatként biztosított állami támogatások, átvett pénzeszközök, valamint a saját bevételek előirányzatának növelése miatt a költségvetési rendelet 3. § (1) bekezdésében megállapított költségvetési bevételét 78.082 E Ft-tal, költségvetési kiadását 78.082 E Ft-tal módosította, és az önkormányzat 2012. évi módosított költségvetési bevételét 1.361.973 E Ft-ban, módosított költségvetési kiadását 1.361.973 E Ft-ban állapította meg.

A kiadási főösszegen belül a módosított kiemelt előirányzatokat

734.803 E Ft	**Működési költségvetés módosított kiadásai**
311.520 E Ft	Személyi juttatások
81.242 E Ft	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó
141.125 E Ft	Dologi kiadások
E Ft	Ellátottak pénzbeli juttatásai
E Ft	Egyéb működési célú kiadások
E Ft	Lakosságnak juttatott támogatások
135.399 E Ft	Szociális, rászorultság jellegű ellátások
E Ft	Működési célú pénzmaradvány átadás
56.999 E Ft	Működési célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívülre
2.518 E Ft	Működési célú támogatásértékű kiadás
E Ft	Garancia és kezességvállalásból származó kifizetés
6.000 E Ft	Kamatkiadások
E Ft	Pénzforgalom nélküli kiadások
542.886 E Ft	**Felhalmozási költségvetés módosított kiadásai**
462.322 E Ft	Intézményi beruházási kiadások
80.564 E Ft	Felújítások
E Ft	Lakástámogatás
E Ft	Lakásépítés
E Ft	EU-s forrásból finanszírozott támogatással megvalósuló programok, projektek kiadásai
E Ft	EU-s forrásból finanszírozott támogatással megvalósuló programok, projektek önkormányzati hozzájárulásának kiadásai
E Ft	Egyéb felhalmozási célú kiadások
E Ft	Felhalmozási célú pénzmaradvány átadás
E Ft	Felhalmozási célú pénzeszköz átadás államháztartáson kívülre
E Ft	Felhalmozási célú támogatásértékű kiadás
E Ft	Pénzügyi befektetések kiadásai
21.000 E Ft	**Kölcsön**
63.284 E Ft	**Tartalék**
E Ft	Pénzmaradvány, vállalkozási tevékenység maradvány átvétele

E Ft	Finanszírozási célú pénzügyi kiadások
28.429 E Ft	**Intézmény működési bevétel**
223.390 E Ft	**Önkormányzat sajátos működési bevétel**
1.000 E Ft	**Felhalmozási és tőkejellegű bevétel**
426.765 E Ft	**Támogatások, kiegészítések**
586.088 E Ft	**Véglegesen átvett pénzeszközök**
1.000 E Ft	**Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel**
100 E Ft	**Tám.,kölcs.visszatérülés igénybevét.értékpapír bev.**
31.259 E Ft	**Finanszírozási bevételek**
63.942 E Ft	**Előző évi pénzmaradvány**
E Ft	Forráshiány

jogcímenkénti megoszlásban állapította meg.

Sportegyesület beszámolójának elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta a sportegyesület 2011. évi működéséről, a 2011/2012 bajnoki évben elért eredményekről szóló beszámolóját.

Művelődési ház és a könyvtár tevékenységéről

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta a Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtár 2011. évi közművelődési munkájáról szóló beszámolót.

Polgármesteri Hivatal SZMSZ-ének módosításáról

Onga Nagyközség Képviselő-testülete elfogadta Onga Nagyközség Polgármesteri Hivatalának módosított Szervezeti és Működési Szabályzatát.

A művészeti oktatásért fizetendő térítési díjakról

Az önkormányzati alapfokú művészeti oktatásért fizetendő térítési díjak összege a 2012/2013. tanévben zeneművészeti ágban: 10.000 Ft, egyéb művészeti ágakban: 8.000 Ft összegben került megállapításra.

Óvoda tanuló csoportjainak meghatározása

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az ongai Bársonyos Napközi Otthonos Óvodában a 2012/2013. nevelési évben indítható csoportjait az óvodai képzésben 6 csoportban, a pedagógus létszámot 13 főben, a technikai dolgozói létszámot 8 főben határozta meg.

Az általános iskola tanuló csoportjairól

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az ongai Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményében a 2012/2013. tanévben indítható tanulócsoportjait az általános iskolai képzésben az alábbiakban határozta meg: 1–4. évfolyam (iskolaotthonos osztályok) 8 tanulócsoport, 5–8. évfolyam 9 tanulócsoport, szakértői szakvélemény alapján szegregáltan nevelhető tanulók számára 1 alsó és 1 felső tagozatos összevont tanulócsoport. A foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak létszámát az alábbiakban határozta meg: pedagógus létszám 36 fő (3 vezető és 33 beosztott pedagógus), míg a technikai dolgozói létszám 8 fő.

Óvodai feladatellátási helyek felvételi körzetének meghatározása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete Onga Nagyközségben az óvodai feladatellátási helyek felvételi körzetét 2012. szeptember 1-től az alábbiak szerint határozta meg.

1. Feladatellátási hely neve: Bársonyos Napközi Otthonos Óvoda. Feladatellátási hely címe: Onga, Hunyadi u. 43. sz.

Felvételi körzet:

ALKOTMÁNY UTCA (teljes közterület), BALATON UTCA (teljes közterület), BEM APÓ UTCA (teljes közterület), BERZSENYI DÁNIEL UTCA (páros oldal), CIMBALMOS UTCA (teljes közterület), CSOKONAI UTCA(teljes közterület), DÓZSA GYÖRGY UTCA (páratlan oldal), FELSZABADULÁS UTCA (teljes közterü-

let), GÖRGEY ARTÚR UTCA (teljes közterület) GYÖNGYVIRÁG UTCA (teljes közterület), HEGEDŰ UTCA (teljes közterület), HUNYADI UTCA (teljes közterület), JÓZSEF ATTILA UTCA (teljes közterület), KÖLCSEY FERENC UTCA (teljes közterület), LÉVAY JÓZSEF UTCA (teljes közterület), MAJOR UTCA (teljes közterület), MÉSZÁROS LÁZÁR UTCA (teljes közterület), MUSKÁTLI UTCA (teljes közterület), NÁDAS UTCA (teljes közterület), NAGY LAJOS KIRÁLY UTCA (teljes közterület), NEFELEJCS UTCA (teljes közterület), RÁKÓCZI UTCA (teljes közterület), RÓZSA FERENC UTCA (teljes közterület), RÓZSA UTCA (teljes közterület), SZÉCHENYI UTCA (teljes közterület) SZEGFŰ UTCA (teljes közterület).

2. Feladatellátási hely neve: Arany János úti Tagóvoda. Feladatellátási hely címe: Onga, Arany János u. 14.

Felvételi körzet:

193. ŐRHÁZ (teljes közterület), ADY ENDRE UTCA (teljes közterület), AKÁC UTCA (teljes közterület), ÁLLOMÁS UTCA (teljes közterület), ARANY JÁNOS UTCA (teljes közterület), ÁRPÁD UTCA (teljes közterület), ATTILA UTCA (teljes közterület), BARTÓK BÉLA UTCA (teljes közterület), BERZSENYI DÁNIEL UTCA (páratlan oldal), BETHLEN UTCA (teljes közterület), BEZERÉDI UTCA (teljes közterület), BOGSIN TANYA (teljes közterület), DANKÓ PISTA UTCA (teljes közterület), DARVAS UTCA (teljes közterület), DOBI ISTVÁN UTCA (teljes közterület), DÓZSA GYÖRGY UTCA (páros oldal), HEILEIN TANYA (teljes közterület), HERNÁD UTCA (teljes közterület), IFJÚSÁG UTCA (teljes közterület), JUHÁSZ FARM (teljes közterület), KINIZSI PÁL UTCA (teljes közterület), KODÁLY ZOLTÁN UTCA (teljes közterület), KOSSUTH LAJOS UTCA (teljes közterület) LAKATOS FARM (teljes közterület), LAVOTTA UTCA (teljes közterület), LILLA UTCA (teljes közterület), LOVAS FARM (teljes közterület), MADÁCH IMRE UTCA (teljes közterület), MAGTÁR UTCA (teljes közterület), MEZŐ IMRE UTCA (teljes közterület), MIKSZÁTH KÁLMÁN UTCA (teljes közterület), MUNKÁCSY UTCA (teljes közterület), OPRENDEK SÁNDOR UTCA (teljes közterület), PACSIRTA UTCA (teljes közterület), PATAK UTCA (teljes közterület), PETŐFI SÁNDOR UTCA (teljes közterület), PETROVICS FERENC UTCA (teljes közterület), PRÍMÁS UTCA (teljes közterület), RADNÓTI UTCA (teljes közterület), REZEDA UTCA (teljes közterület), RÉT UTCA (teljes közterület), SALLAI UTCA (teljes közterület), TOMPA MIHÁLY UTCA (teljes közterület), TULIPÁN UTCA (teljes közterület), ÚJHÍD UTCA (teljes közterület).

Ócsanáloson gyermekorvosi rendelési idő megszüntetése

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta Ócsanálos külterületi lakott helyen a gyermekorvosi rendelési idő megszüntetését.

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás gazdálkodására vonatkozó új szakfeladat jóváhagyása

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás gazdálkodásához szükséges új 841382 területfejlesztési és területrendezési területi feladatokra – szakfeladat felvételét.

„Onga Nagyközség belterületi közúthálózatának helyreállítása és fejlesztése" című projekt

Onga Nagyközség Önkormányzatának az Új Széchenyi Terv Észak-Magyarországi Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Onga Nagyközség belterületi közúthálózatának helyreállítása és fejlesztése" című ÉMOP-3.1.2/E-11-2011-0047 jelű pályázatát az ÁFA mértékének emelkedése következtében 70.957.784 Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélték. A projekt elszámolható összköltsége: 74.692.405 Ft.

A projekt megvalósítási helyszínei, helyrajzi számai:

3562 Onga, Akác u. HRSZ 2029, HRSZ 2020, HRSZ 2031
3562 Onga, Újhíd u. HRSZ 2005
3562 Onga, Gyöngyvirág u. HRSZ 146
3562 Onga, Cimbalmos u. HRSZ 41/25, HRSZ: 41/3
3562 Onga, Dankó Pista u. HRSZ 39/38
3562 Onga, Hegedű u. HRSZ 41/14
3562 Onga, Lavotta u. HRSZ 39/6
3562 Onga, Prímás u. HRSZ 39/20
3562 Onga, Major u. HRSZ 41/1
3562 Onga**,** Rákóczi u. HRSZ 53/1

A projekt költségeinek cél és forrás szerinti megoszlása az alábbiak szerint került elfogadásra:

Tevékenység		Elszámolható költségek
Előkészítés	Tervezés	3 153 400 Ft
	Közbeszerzés	1 485 900 Ft
Szolgáltatások	Projekt menedzsment	1 485 900 Ft
	Műszaki ellenőrzés	1 485 900 Ft
	Jogi szolgáltatások biztosítása	371 475 Ft
	Könyvvizsgálat biztosítása	371 475 Ft
	Nyilvánosság biztosítása	742 950 Ft
Építés	Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos tevékenységek	16 043 910 Ft
	Belterületi közúthálózat fejlesztése	49 551 495 Ft
Összes költség /Összes elszámolható költség		74 692 405 Ft
ROP forrásból származó támogatás (94,999999%)		70 957 784 Ft
Önerő (5,000001%)		3 734 621 Ft

A projekt elszámolható összköltsége: 74.692.405 Ft, melyből a ROP forrásból származó igényelt vissza nem térítendő támogatás: 70.957.784 Ft.

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a megvalósításhoz szükséges önerőt, 3.734.621 Ft-ot a 2012. évi költségvetési rendeletének tartaléka terhére biztosítja. A vállalt önerő forrása: saját forrás.

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete kötelezettséget vállalt arra, hogy a támogatási szerződés megkötésétől számított 18 hónapon belül a beruházást megvalósítja és a támogatással létrehozott fejlesztés fizikai eredményeit a projekt befejezését követően 5 évig fenntartja.

Belterületi közúthálózat helyreállítása és fejlesztése

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az ÉMOP-3.1.2/E-11-2011-0047 számú Támogatási Szerződés alapján, a „NORDA Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft" által megítélt, a „Településrekonstrukció az árvíz sújtotta településeken" pályázati rendszer keretében nyert támogatás által megvalósuló beruházás saját forrásának kiegészítésére az EU Önerő Alapból vissza nem térítendő támogatást igénylő pályázat benyújtását elfogadta.

Elszámolható költségek:	2011	2012	Összesen
Tervezés	1 350 000 Ft	1 803 400 Ft	3 153 400 Ft
ebből:			
Belterületi közúthálózat fejlesztése	1 350 000 Ft		1 350 000 Ft
Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos tevékenységek	-	1 803 400 Ft	1 803 400 Ft
Közbeszerzés	-	1 485 900 Ft	1 485 900 Ft
Projekt menedzsment költségei	-	1 485 900 Ft	1 485 900 Ft
Építési költségek	-	65 595 405 Ft	65 595 405 Ft
ebből:			
Belterületi közúthálózat fejlesztése	-	49 551 495 Ft	49 551 495 Ft
Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos tevékenységek	-	16 043 910 Ft	16 043 910 Ft
Műszaki ellenőrzés	-	1 485 900 Ft	1 485 900 Ft
Nyilvánosság biztosítása	-	742 950 Ft	742 950 Ft
Könyvvizsgálói díjak	-	371 475 Ft	371 475 Ft
Jogi szolgáltatások biztosítása	-	371 475 Ft	371 475 Ft
Beruházás összköltsége:	1 350 000 Ft	73 342 405 Ft	74 692 405 Ft
ÉMOP pályázat támogatási szerződés szerinti forrásmegosztása:	2011	2012	Összesen
Pályázó pénzbeli hozzájárulása:	67 500 Ft	3 667 121 Ft	3 734 621 Ft
Saját forrás összesen (5,000001%):	67 500 Ft	3 667 121 Ft	3 734 621 Ft
Igényelt támogatás EU ERFA	1 147 500 Ft	62 341 054 Ft	63 488 554Ft
Igényelt támogatás hazai társfinanszírozás:	135 000 Ft	7 334 230 Ft	7 469 230 Ft
Támogatás összesen (94,999999%):	1 282 500 Ft	69 675 284 Ft	70 957 784 Ft
Források összesen:	1 350 000 Ft	73 342 405 Ft	74 692 405 Ft

Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatosan felmerült elszámolható költségek:	2011	2012	Összesen
Tervezés	-	1 803 400 Ft	1 803 400 Ft
ebből:			
Belterületi közúthálózat fejlesztése	-	-	-
Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos tevékenységek	-	1 803 400 Ft	1 803 400 Ft
Közbeszerzés	-	363 435 Ft	363 435 Ft
Projekt menedzsment költségei:	-	363 435 Ft	363 435 Ft
Építési költségek	-	16 043 910 Ft	16 043 910 Ft
ebből:			
Belterületi közúthálózat fejlesztése	-	-	-
Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos tevékenységek	-	16 043 910 Ft	16 043 910 Ft
Műszaki ellenőrzés	-	363 435 Ft	363 435 Ft
Nyilvánosság biztosítása:	-	181 717 Ft	181 717 Ft
Könyvvizsgálói díjak:	-	90 859 Ft	90 859 Ft
Jogi szolgáltatás	-	90 859 Ft	90 859 Ft
Beruházás összköltsége:	-	19 301 050 Ft	19 301 050 Ft
ÉMOP pályázat támogatási szerződés szerinti forrásmegosztása:	2011	2012	Összesen
Pályázó pénzbeli hozzájárulása:	-	965 053 Ft	965 053 Ft
Saját forrás összesen (5,000001%):	-	965 053 Ft	965 053 Ft
Igényelt támogatás EU ERFA	-	16 405 895 Ft	16 405 895 Ft
Igényelt támogatás hazai társfinanszírozás:	-	1 930 102 Ft	1 930 102 Ft
Támogatás összesen (94,999999%):	-	18 335 997 Ft	18 335 997 Ft
Források összesen:	-	19 301 050 Ft	19 301 050 Ft

A tervezett fejlesztés pontos megnevezése: Onga Nagyközség belterületi közúthálózatának helyreállítása és fejlesztése.

A tervezett fejlesztés összköltsége, pénzügyi ütemezése, pénzügyi forrásainak összetétele és azok éves ütemezése:

Onga Nagyközség Önkormányzata a 6/2012. (III.1.) BM rendelet alapján kizárólag a vízgazdálkodási, csapadékvíz- elvezetési fejlesztésekhez elnyert uniós támogatás saját forrás kiegészítéséhez nyújthat be pályázatot, így a projekt megosztása és a költségek arányosítása szükséges.

Az arányosítás módszere:

A csapadékvíz-elvezetés költségének teljes építési költségekhez viszonyított aránya: 24,4588931191%, mely arány alapján kerülnek megosztásra azon projekttevékenységek, melyeknél egyértelműen nem különíthető el, hogy a csapadékvíz-elvezetéssel vagy a belterületi közúthálózat fejlesztésével kapcsolatosan merültek fel.

Tervezett fejlesztés arányosított összköltsége, arányosított pénzügyi ütemezése, arányosított pénzügyi forrásainak összetétele és azok éves ütemezése:

A 6/2012. (III.1.) BM rendelet alapján a vízelvezetési és csapadékvíz-elvezetési projektek esetében az EU Önerő Alap támogatás mértéke a pályázó pénzbeli hozzájárulásának 60%-a, azaz 579.032 Ft.

Onga Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete kötelezettséget vállalt arra, hogy az EU Önerő Alap által nem finanszírozott saját forrásrészt: 3.155.589 Ft-ot költségvetésében – a fejlesztés teljes időtartamára – biztosítja.

- T. L. -

Van mit tenni az utakkal (Fotó: Pénzdi Tímea)

A tiltott, közösségellenes magatartások helyi szabályozásáról

A képviselő-testület augusztusi ülésén a tiltott, közösségellenes magatartások helyi szabályozásáról szóló módosított rendeletét alább tesszük közzé.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 51. § (4) bekezdésében és 143. § (4) bekezdés *e)* pontjában és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94/B. §-ban foglalt felhatalmazás és feladatkör alapján a következőket rendeli el:

1.§ Onga Nagyközség Önkormányzatának a települési szilárd-, és folyékony hulladék kezeléséről, az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételéről és a köztisztaság fenntartásáról szóló – többször módosított – 4/2003. (III. 12.) sz. rendelet 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) Aki

a) nem gondoskodik az ingatlana – beleértve az ingatlan-nyilvántartásban közterületként nyilvántartott belterületi földrészletet is – előtti járda, az ingatlanához csatlakozó járda, valamint a járda és az úttest közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztán tartásáról, gyom- és síkosság-mentesítéséről, az elhagyott hulladék és a hó eltakarításáról, kivéve a kerékpárútként vagy gyalog- és kerékpárútként kijelölt felületeket;

b) nem gondoskodik a beépítetlen telekingatlan tisztán tartásáról és gyommentesítéséről, az ingatlanon elhagyott hulladék elszállításáról;

c) nem gondoskodik a telekingatlanról a járda és az úttest fölé nyúló ágak és bokrok megfelelő nyeséséről;

d) az építési vagy bontási területet nem tartja tisztán;

e) ha az építési anyagot vagy a törmeléket e rendelet által kijelölt területekről és útvonalakról engedély hiányában azonnal, más területekről legkésőbb a kirakástól számított 8 órán belül nem szállítja vagy szállíttatja el;

f) hirdetményt, plakátot, falragaszt nem kijelölt helyen helyez el;

g) kirakatot, cégtáblát, reklámtáblát, egyéb reklámfelületet nem tart tisztán,

h) a Főtéren vagy más közterületen szemetel, illetve a közigazgatási határon belül szemetet helyez el tiltott, közösségellenes magatartást követ el.

(2) A tiltott, közösségellenes magatartás elkövetője 50 ezer forintig terjedő helyszíni bírsággal vagy 150 ezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

(3) A közigazgatási bírság kiszabására az Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testületétől átruházott hatáskörben a jegyző jogosult.

(4) Az eljárás lefolytatására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezései az irányadók, beleértve a bírság összegének megállapításánál mérlegelendő szempontokra vonatkozó előírásokat."

2.§ (1) Onga Nagyközség Önkormányzatának a községi címer és zászló használatáról szóló 9/1995. (V. 12.) sz. rendelete 9. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„9.§ (1) Aki az önkormányzat jelképeit jogosulatlanul, az engedélytől eltérő vagy a közösséget sértő módon használja fel, tiltott, közösségellenes magatartást követ el.

(2) A tiltott, közösségellenes magatartás elkövetője 50 ezer forintig terjedő helyszíni bírsággal vagy 150 ezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

(3) A közigazgatási bírság kiszabására az Onga Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületétől átruházott hatáskörben a jegyző jogosult.

(4) Az eljárás lefolytatására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezései az irányadók, beleértve a bírság összegének megállapításánál mérlegelendő szempontokra vonatkozó előírásokat."

3.§ Onga Nagyközség Önkormányzatának a közterület használatáról, védelméről, és a közterület-használat díjáról szóló 10/2001. (IV. 25) sz. rendelete 9/A §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9/A. § (1) Tilos a szeszesital fogyasztása:

a.) a települési közterületeken

b.) a közönség számára nyitva álló középületekben, közösségi létesítményekben, helyiségekben

c.) olyan beépítetlen ingatlanokon, illetve építési, felújítási vagy bontás alatt álló nem lakott épületekben, amelyek bárki által megközelíthetőek

d.) Aki a rendelet 9/A § (1) bek. a-b-c.) pontjaiban foglalt rendelkezéseket megszegi, tiltott, közösségellenes magatartást követ el.

(2) A tiltott, közösségellenes magatartás elkövetője 50 ezer forintig terjedő helyszíni bírsággal vagy 150 ezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

(3) A közigazgatási bírság kiszabására az Onga Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületétől átruházott hatáskörben a jegyző jogosult.

(4) Az eljárás lefolytatására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezései az irányadók, beleértve a bírság összegének megállapításánál mérlegelendő szempontokra vonatkozó előírásokat."

4. § Ezen rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezései a hatályba lépése után elkövetett tiltott, közösségellenes magatartás elkövetőivel szemben alkalmazhatók.

A rendelet kihirdetésének napja: 2012. augusztus 22.

A jó pálinka titka

Az Ongai Kulturális Egyesület 2012-ben egy tematikus, 8 előadásból álló képzési sorozatot indított a „A jó pálinka titka, a pálinkahibák felismerése és javításuk" címmel. Az ősz folyamán az előadássorozat folytatódik.

Az egyes képzések célja, hogy a pálinkafőzésben érdekeltek, a minőségi pálinkát fogyasztók és készítők hasznosítható gyakorlati és elméleti alapismereteket kapjanak a pálinkák, a gyümölcs- és borpárlatok érzékszervi minősítéséről, fajtajellegéről, a cefrézés és a pálinkafőzetés minőségjavító lehetőségeiről. Az egyes képzéseken az elemzett pálinkaminták száma 15 körül alakul. A képzéshez a szervezők egy tál étel vacsorát biztosítanak

A képzés következő alkalmainak tervezett tematikája:

Október 5.: (péntek): szilvák, vadszilvák stb.

Október 22. (bedolgozott hétfő): erdei és vadon termő gyümölcsök stb.

November: szőlők, törkölyök, borpárlatok stb.

December: vegyes pálinkák, likőrök stb.

Részvételi díj: 5000 Ft/fő/alkalom.

Jelentkezési határidő: az egyes meghirdetett képzési időpontok előtt egy héttel, legközelebb 2012. október 2.

A képzésekre jelentkezni lehet és információ kérhető Takács Lászlótól, az Ongai Kulturális Egyesület elnökétől. E-mail cím: okeonga@upcmail.hu

További információ: www.okeonga.hu

- T. L. -

Iskolai csengőszó
– folytatás az 1. oldalról –

Az általános iskola nevelőtestülete némileg átalakult. Kiskorú gyermekét neveli Minyó Ákosné tanárnő helyettesítését Busku Anita Adrienn látja el. Kisgyermeket vár Kovácsné Tóth Melinda tanárnő, akit Máriásiné Keresztúri Adrienn helyettesít. Malik Erika tanárnő külföldi munkavállalása miatt megüresedő helyét Bagány Máté tanár úr tölti be. Az angol órák megnövekedése miatt Szolyákné Mallák Ágnes tanárnő munkájára is szükség van. További változást jelent, hogy az alsó tagozatos munkaközösség vezetését Tomorszky Marianna vette át. A diákönkormányzat működését Molitorisz Zoltán tanár úr segíti.

* * *

Az osztályközösségek vezetését ebben a tanévben a következő pedagógusok látják el: 1. a Pankucsiné Orosz Eleonóra, 1. b Máté Béláné, 2. a Nagyné Kavalecz Csilla, 2. b Rózsa Lászlóné, 3. a Solymosiné Kondás Anikó, 3. b Kovácsné Nagy Ágnes, 4. a Tomorszky Marianna, 4. b Kovácsné Gara Alice, 5. a Baloghné Szászi Edit, 5. b Szabóné Reszegi Éva, 6. a Kajtor Csaba, 6. b Takács László, 7. a Nagy Attila Albertné, 7. b Szakáczki-Ujházy Rita, 7. c Kerékgyártóné Makranczi Ildikó, 8. a Siskáné Bálint Zsuzsanna és 8. b Molitorisz Zoltán.

* * *

A tanévre való szakmai felkészülés keretében továbbképzéseken vettünk részt, ahol tapasztalatokat szerezhettünk egyrészt a betűtanítás új lehetőségeiről, másrészt az interaktív tananyagok használatáról.

* * *

A tanévre való felkészülés során felfrissültek a tantermek és a kisegítő helyiségek. A falak tisztító és fertőtlenítő kezelése mellett újra lakkozásra kerültek a fenyőlambériás felületek. A felsős tanulók központi épülete teljes külső megújuláson ment keresztül. Megváltozott a kettes számú épület színvilága is. Lebontásra került az udvaron elhelyezkedő rendkívül veszélyes pince. A felszabaduló terület parkosítására az ősz folyamán sor kerül.

* * *

Szeptember közepén erdei iskolás programon vesz részt a 2. b és a 3. b osztály. Az Észak Erdő Zrt. „Kedvenc madaram" című rajzpályázatán elért kimagasló eredmény jutalmaként kap lehetőséget 48 tanuló. A Bagoly-vár Erdészeti Erdei Iskola változatos és izgalmas élményeket kínál iskolánk tanulóinak.

- Kovács György ig. -

IV. Ongai Regionális Pálinkaverseny - versenyfelhívás

Pálinkaverseny a pálinka kulturált fogyasztásának népszerűsítésére!

2013 első pálinkaversenye!

Az Ongai Kulturális Egyesület meghirdeti a IV. Ongai Regionális Pálinkaversenyt, mely 2013 januárjában kerül megrendezésre.

A verseny meghirdetésének köre: elsősorban Észak-Magyarország és Észak-Alföld régiója, de az ország bármely területéről, sőt a határon túlról is nevezhetnek a magánfőzők, bérfőzetők és a kereskedelmi bérfőzdék.

Nevezési határidő: 2013. január 8.

Nevezési minta: fajtánként 0,5 liter.

Nevezési díj: párlatonként 1000 Ft.

Nevezési minták átvétele: Az ongai általános iskola média termében (3562 Onga, Görgey u. 2. új épületszárny) 2013. január 8-áig, illetve eljuttatható postán az egyesület címére (Ongai Kulturális Egyesület 3562 Onga, Görgey u. 2/A.).

Nevezési feltételek: A versenyen a versenyszabályzat elfogadásával, a nevezési lap kitöltésével, a nevezési díj befizetésével vehetnek részt a magánfőzők, a bérfőzetők és a kereskedelmi pálinkafőzdék. A párlatok leadásával egy időben a nevezéshez csatolni kell a hivatalos bérfőzetési lap másolatát. (Lehetőség van két személy együttes nevezésére is, amennyiben a cefrézést együtt végezték. Itt is követelmény azonban az egyikük nevére kiállított hivatalos bérfőzési lap.)

Ünnepélyes eredményhirdetés: 2013. január 19. A magyar kultúra napjához kapcsolódó kulturális hagyományőrző rendezvénysorozat, fesztivál részeként.

Díjazás: oklevelek, érmek, ajándékcsomagok, szponzori felajánlások közel 1 millió Ft értékben.

Kedvezmények: Az a bérfőzető magánszemély, akinek pálinkája a IV. Ongai Regionális Pálinkaversenyen arany-, ezüst- vagy bronzérmet nyer, a Magyar Országos Pálinka és Nemzetközi Gyümölcspárlat Versenyen (Gyula, Budapest) ugyanazon versenypálinka nevezési díjából 30%, 20%, ill. 10% kedvezményt kap az Ongai Kulturális Egyesület és a Lovász Rendezvényszervező Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. között fennálló szerződés értelmében.

A 2012-es versenyről: A III. Ongai Regionális Pálinkaversenyre összesen 346 nevezett pálinka érkezett. A 13 fős, országosan elismert szakmai zsűri tagja volt: Lovassy György elnök, Adamik Anikó, Czakó Gábor, Csobolya Attila, Hornung József, Komáromi János, Mecsér Péter, Nagy Árpád, Nyilasi Béla, Pucsok Sándor, Pulay Gábor, Szónoczky István és Vértes Tibor. A zsűri döntése alapján arany oklevelet kapott 19, ezüst oklevelet 68, míg bronz oklevelet 71 pálinka. A nevezett pálinkák helyileg 42 különböző főzdében kerültek kifőzésre.

További információk, részletes nevezési feltételek, verseny szabályzat, odaítélhető díjak, nyeremények, nevezési kategóriák, letölthető nevezési lap elérhető az egyesület honlapján: www.okeonga.hu ill. további felvilágosítás kérhető a 70/313-3216-os és a 70/313-1454-es telefonszámon vagy e-mailben az okeonga@upcmail.hu címen.

Várjuk nevezését! Szóljon ismerőseinek is!

- Ongai Kulturális Egyesület -

Hagyományőrző csoport indul a Bársonyos óvodában

Örömmel tájékoztatom az óvodás gyermekeinket nevelő kedves szülőket, illetve községünk táncolni vágyó lakosságát, hogy óvodapedagógus kolléganőm, Szabadosné Hornyák Anikó elvégezte a Népi gyermekjáték, néptáncpedagógus és hagyományismeret oktató szakot.

Tudását az óvodai nevelőmunkában és felnőtt tánctanításban, valamint elméleti előadásokban is hasznosítani szeretné. Remélem, lesznek érdeklődő szülők, akik gyermekeinek ezáltal is sikerélményt szeretnének biztosítani. Bízom benne, hogy vállalkozó kedvű, néphagyományt kedvelő felnőtt csoport is létrejön, amely Onga nagyközségnek akár hírnevet is szerezhet. A színvonalas foglalkozásokhoz szeretettel várjuk az esetleges támogatókat és szponzorokat, akiknek szívügye a néphagyományőrzés és a néptánc (ruha, természetes anyagok, utaztatás stb.).

Úgy érzem, befektetésük eredménye nem fog elmaradni, és több nemzedék fogja tovább vinni ezt a hagyományt.

- Trízsi Józsefné óvodavezető -

A különböző tájak népművészetének megvannak a helyi sajátosságai. Műveltségünkhöz hozzátartozik, hogy ismerjük, szeressük, becsüljük hagyományainkat és megőrizzük azt a következő nemzedékek számára. A hagyomány, a népi kultúra érzelem- és képzeletgazdagsága miatt közel áll az óvodás gyermekhez, ezért fontos annak átadása már ebben az életkorban.

A népi gyermekjátékoknak nevelő, értékközvetítő ereje van. Az a gyerek, aki az óvodában olyan élményeket élhet át, amelyek a szülőföldjéhez, az otthonához kötik, egy életre szóló örökséget kap. A népi kultúra tárgyai, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein át hatva épülnek be ízlésvilágába, és alapozzák meg magyarságtudatát.

Az óvoda bálon (Fotó: Szemán Zita)

Mindezek ismeretben 2012 szeptemberétől óvodáinkban heti egy alkalommal hagyományőrző foglalkozásokat tartok majd, melyre szeretettel várom az érdeklődő gyerekeket és szüleiket. Elsősorban a helyi (ongai) játékokkal ismerkedünk meg, később pedig a borsodi és egyéb népszokásokkal, táncokkal.

A következő népművészeti ágakban kalandozunk majd:

- Népköltészet.
- Népi díszítőművészet.
- Népviselet.
- Néptánc, népzene, népi hangszerek.
- Népi bábjáték, népi színjátszás.
- Népi gyermekjátékszerek.

Óvodás néptáncosok a színpadon (Fotó: Lőrinczné Szaniszló Edit)

A népi játékok az egész személyiséget formálják, fejlesztik, lélektani és társadalmi szerepük egyaránt van. A gyermek megismeri saját testét, környezetét, kialakul egészséges önértékelése. A táncos mozdulatok fejlesztik, segítik a mozgás harmonikusabbá válását, egyensúlyérzékét, térérzékét. Bizonyított, hogy a népi játékok és a tánc fejlesztik a gyermek számtani és olvasási teljesítményét, tehát ez jó előkészítő lehet nagycsoportos óvodásaink számára. A népi gyermekjátékainkat bevonjuk ünnepeinkbe, hétköznapjainkba, és mindezt szeretném a családokhoz is közel vinni azáltal, hogy több nyílt napot biztosítva, azok aktívan részt vegyenek gyermekükkel ezen az eseményeken.

Terveim között szerepel egy felnőtt, amatőr hagyományőrző csoport megalakítása, melyre szeretettel várom a vállalkozó kedvű, táncolni szerető ongaiakat, akik szeretnének egy közösséghez tartozni, és szívesen fellépnének különféle rendezvényeken.

A jelentkezéseket a következő telefonszámon várom: +36/20-213-7739.

Bízom benne, hogy nem vagyok egyedül azzal a céllal, hogy valami szépet és maradandót hozzunk létre Ongán!

Kodály Zoltán szavaival élve: „Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egy-kettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának."

- Szabadosné Hornyák Anikó -

OKE hírek

Köszönet SZJA 1 %-ért!

Az SZJA 1%-os felajánlásából az OKE idei bevétele várhatóan 234 694 Ft lesz. (Tavaly 220 657 Ft volt ez az összeg, amit a falumúzeum bővítésére, illetve a regionális pálinkaverseny költségeire fordítottunk.) Az egyesület ezúton is köszöni a felajánlók támogatását, bizalmát!

Áram bekötés a filagóriához (Fotó: Melecski Zoltán)

Folytatódó falumúzeumi munkák

Az egyesület az önkormányzattal közösen folytatta a munkákat a Darvas Közösségi Ház és Múzeum udvarán. Augusztus végén az udvari vizesblokk lábazata készült el és világítást kapott a filagória. Készülnek a vizesblokk ajtói, míg szeptember elején elkezdődött az oldalfalak felhúzása is.

Újfent pálinka piknik

Szeptember 1-én az Ongai Kulturális Egyesület a III. Regionális Pálinkaverseny támogatóit, szponzorait hívta meg egy vacsorával egybekötött pálinka piknikre, ily módon is megköszönve nekik támogatásukat, önzetlen segítségüket.

A vizesblokk lábazata elkészült (Fotó: Melecski Zoltán)

Pálinkáspoharak gyűjtése!

Az Ongai Kulturális Egyesület a Darvas Közösségi Ház és Múzeum (Onga, Dózsa Gy. u. 22.) egyik kiállítótermében pálinkáspohár történeti kiállítást rendezett be, a poharak gyűjtése azonban nem fejeződött be, a gyűjteményt folyamatosan bővítjük.

Tisztelettel kérünk mindenkit, hogy akinek birtokában van bármilyen régi, egyedi, különleges, egy egy településhez köthető stb. pálinkáspohár, azt ajánlja fel a múzeumunk számára!

- T. L. -

A pálinka pikniken (Fotó: K. Gy.)

Gulyáspartin (Fotó: K. Gy.)

Pálinka eszmecsere (Fotó: K. Gy.)

Onga régi térképeken

Múlt havi számunkban elkezdtük a település 1867-es tagosítás utáni térképének egy-egy térképszelvényét, oldalát közzé tenni. Az eredeti térkép (az egyes szelvények A2-es méretűek) és a hozzá kapcsolódó földkönyv az Ongai Kulturális Egyesület tulajdonában van, mely megtekinthető a falumúzeumban.

A múlt havi számunkban a térkép 18. és 20. szelvényét tettük közzé, most az 1. 2. és 5. szelvény következik, mely a mai 3. számú főút Arnóthoz közeli, úgynevezett Nagyhegy (ahol a Turul szobor is megtalálható) területét, és az attól délre lévő szőlőhegy, a Kishegy szőlőparcelláit mutatja be.

- T. L. -

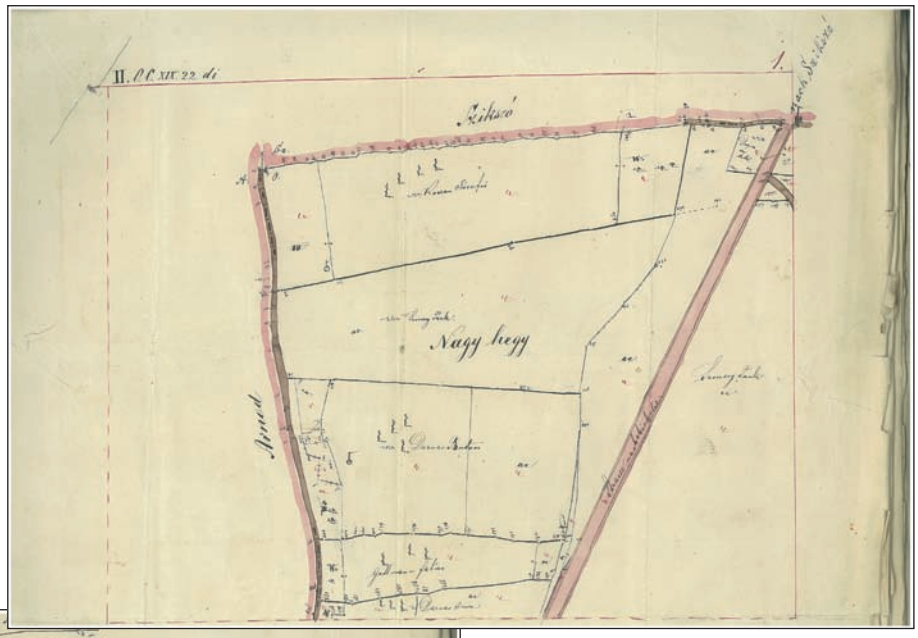
II. C. XIX. 22. di
Zikso
Nagy hegy
Arad

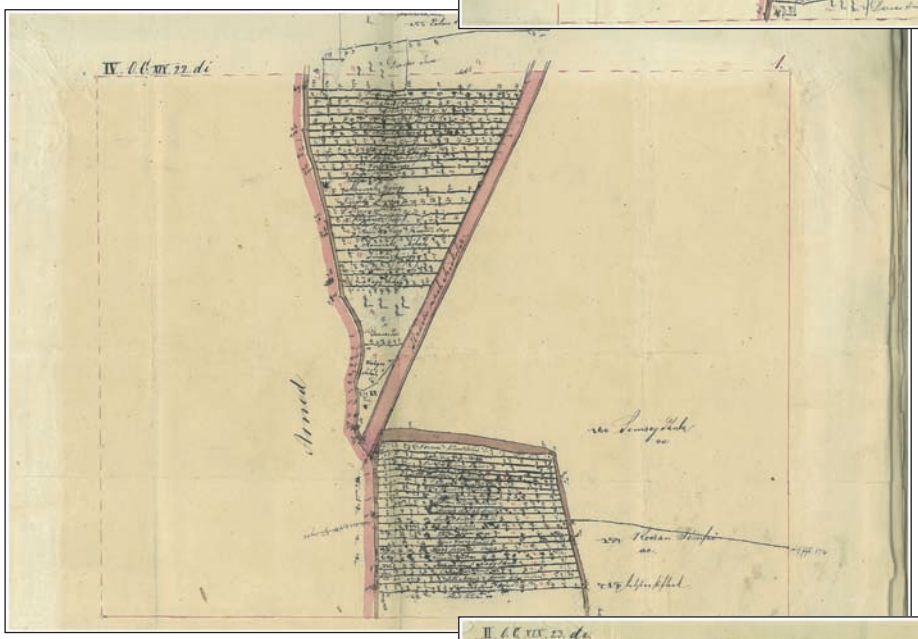
IV. C. XIX. 22. di
Arad

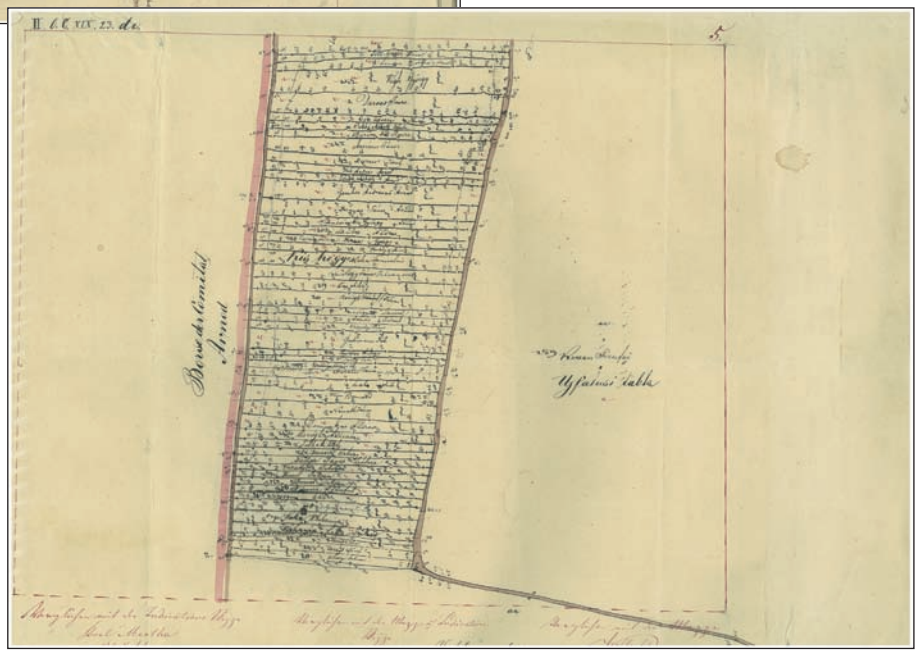
II. C. XIX. 22. di
Arad

Helyreigazítás a „Felújítás a katolikus templomnál” cikkünkkel kapcsolatban

A múlt havi számunkban beszámoltunk a katolikus templomnál folyó felújítási munkákról, melyben több téves adatot tettünk közzé, amiért az érintettektől szíves elnézést kérünk. Kormos Csaba plébános úr helyreigazítási kérelmének ezúton teszünk eleget.

- Takács László főszerk. -

A valóságnak megfelelő és hitelt érdemlő tájékoztatás az ongai római katolikus templom felújítását illetően

A munkálatok valóban 2012. július közepén kezdődtek. A hívek – és más jó szándékú emberek – adományából 867.000 Ft összeg folyt be. Ezúton is – templomi hirdetésekben már elhangzott – szeretném megragadni az alkalmat, hogy hálás köszönetet mondjak minden adakozónak és a Jóisten áldását kívánjam életükre!

Az Egri Főegyházmegye – vagyis az egri érsekség – mintegy 1.400.000 Ft támogatást nyújt a torony felújításához. A nem pontos és tényszerű pénzügyi adatok közlése pedig komoly félreértésekre adhat okot, és feszültséget kelthet a lakosok és minden újságot olvasó körében. A felújítást végző vállalkozó, a felsőzsolcai illetőségű Németh Barnabás, aki minden munkálatánál igyekszik a tőle telhető legjobbat nyújtani és jól képzett, tisztességes szakemberei vannak. Ennek beszédes bizonyítéka az a legalább 1.000 templom, illetve egyházi épület, amelyeket a különböző keresztény felekezetek felkérésére épített avagy megszépített több mint 20 esztendős építési vállalkozói pályafutása alatt. Nem csoda tehát, hogy ha a szükség úgy hozza, akkor egy időben két helyen is dolgoznak, de nem úgy, hogy az állványokat ide-oda szállítják, hanem átgondoltan és tervszerűen, kapkodás nélkül, az időjárás változásaihoz és a váratlanul adódó helyzetekhez igazodva.

Római katolikus templomunk búcsúja, Szűz Mária Szent Nevének tiszteletére szeptember 9-én/vasárnap/ volt. Az ünnep fél 12-kor szentségi körmenettel kezdődött, majd Kecskés Attila Abaúj-zempléni főesperes, c. kanonok megáldotta a felújított tornyot és bemutatta a szentmisét, melyben búcsúi szentbeszédet tartott. Erre az ünnepi alkalomra mindenkit nagy tisztelettel és szeretettel vártunk!

A katolikus templom a felújítási munkák idején (Fotó: Melecski Zoltán)

Az idei templombúcsút sajátos megvilágításba helyezi az a tény, hogy jövőre lesz római katolikus templomunk 75 éves. Az ez évi felújítás tehát egy olyan munka első állomásának tekintendő, melynek során az egész szenthajlékot meg kívánjuk szépíteni. Anyagi lehetőségeink tényleg erősen korlátozottak, sok ember együttes jóakarata és összefogása azonban képes legyőzni a nehézségeket, ahogyan ezt eddig is megtapasztalhattuk. Hálásan köszönjük még egyszer mindenki jóságát és kérjük egyúttal a további támogatást és segítséget, nem csupán egyházközségünk, hanem egész településünk, Onga nagyközség javára!

- Kormos Csaba c. esperes, plébános -

Egészségmegőrzés:

Frontérzékenység, illetve milyen betegségeknél hasznos a gyógytorna?

Egészségmegőrzés: Az újra indított egészségmegőrző rovatunkat Gál Lászlóné védőnő szerkeszti, írja. Célunk, hogy a mai, egyre egészségtelenebb világunkban a magunk módján felhívjuk a figyelmet néhány megelőzhető, kis odafigyeléssel kezelhető problémára.

Frontérzékenység: hogyan hatnak szervezetünkre a frontok és miként enyhíthetjük hatásukat?

A frontérzékenység egyénenként különböző formában jelentkezhet. Tudományosan lehetetlen biztosan megjósolni, hogy egy adott egyénnél adott fronthatás milyen panaszokat fog kiváltani.

A front lényegében hideg és meleg légtömegek határán kialakult légköri képződmény, melyet egyes meteorológiai paraméterek (hőmérséklet, légnyomás, páratartalom, szélerősség, ionizáció) egyidejű, hirtelen változásai jellemeznek. Hazánk felett átlagosan heti egy ciklon vonul át, egy hideg-, illetve egy melegfronttal kísérve, így évente kb. 100 front érinti az országot.

Melegfront és hidegfront

Az ember, mint minden élőlény, része a természetnek, így folyamatos kölcsönhatásban áll vele. Érthető tehát, ha környezetünk változásai szervezetünket (leginkább idegi és hormonális) alkalmazkodási mechanizmusok beindítására kényszerítik (vegetatív reakciók). Néhány ember esetében ezek komoly szubjektív, sőt olykor objektív tüneteket okozhatnak. Leginkább a túlhajszolt életmódot folytató, instabil idegállapotú, gyengébb fizikumú, idős, vagy egyes betegségekben szenvedő (pl. reumatológiai, idegrendszeri, szív- és érrendszeri, immun-, vagy hormonális krónikus betegségekben szenvedő) felnőttek esetében.

Melegfront esetén a tünetek már né-

hány órával a front átvonulása előtt jelentkezhetnek. Ilyenkor emelkedik a hőmérséklet, nő a páratartalom és csökken a légnyomás; mindezek vérnyomás csökkenéshez, pulzusszám emelkedéshez, esetleg a depressziós tünetek, zöldhályogos rohamok, illetve migrénes panaszok gyakoribb előfordulásához vezethetnek.

Hidegfront esetén a tünetek inkább a front átvonulása után jelentkeznek. A csökkenő hőmérséklet és páratartalom mellett nő a légnyomás. Ezt ízületi fájdalmakkal, reumás panaszokkal,asztmás rohamokkal, gyomor-, epe- és vesegörcsökkel, illetve mellkasi panaszok, sőt a koraszülések számának emelkedésével, illetve aszívinfarktusok gyakoribb előfordulásával hozták összefüggésbe a rendelkezésre álló megfigyelések alapján.

Bizonyos általános idegrendszeri tünetek mindkét fronthatás esetében jelentkeznek, mint például levertség, ingerlékenység, nyugtalanság, alvászavar, a reflexek lassulása, a koncentrálóképesség csökkenése, és a fejfájás.

Egészséges élettel enyhíthetőek a hatások

A fronthatások enyhítése érdekében a legfontosabb feladat a megelőzés. Amennyire lehet, próbáljuk meg kiiktatni a mindennapi életünkből a stresszt, táplálkozzunk egészségesen, együnk vitaminokban(C, B vitaminok), ásványi anyagokban (Zn, Mg) gazdag, könnyen emészthető ételeket (sok zöldség, gyümölcs), valamint ügyeljünk a megfelelő (kb. napi 2–3 liter) folyadékbevitelre.

Fontos a rendszeres testmozgás, ne kíméljük magunkat, sétáljunk sokat akár melegben, esőben, szélben, vagy hóban, hogy hozzászoktassuk ezzel szervezetünket a szélsőséges időjárási viszonyokhoz is.

Jó hatású lehet a naponta végzett váltott zuhany (2 perc hideg vizes, majd 2 perc meleg vizes tusolás váltogatva), vagy szaunázzunk, így formában tarthatjuk keringési és hőszabályozó rendszereinket.

A felsoroltakon kívül azonban számos más módszer közül válogathatnak még a frontérzékenyek, mellyel a szervezet alkalmazkodó képessége javítható, illetve a fronthatások kellemetlen tünetei megelőzhetők, esetleg enyhíthetők.

Ezek közé több stresszoldó módszer tartozik, így az aromaterápia, bizonyos gyógynövényekből készült kivonatok, teák fogyasztása (citromfű, orbáncfű, levendula, rozmaring, ginzeng), különböző relaxációs és jóga gyakorlatok, valamint az akupresszúra és a talpmasszázs.

A lehetőségek tárháza, mint látjuk elég gazdag, csak az a kérdés, hogy a rohanó hétköznapjaink során van-e néhány percünk megállni és saját egészségünkkel foglalkozni.

Forrás:
WEBBeteg- Dr. Kozma Ákos

Milyen betegségeknél hasznos a gyógytorna?

Az emberek nagy többsége szívesebben jár fizioterápiás kezelésekre, mint gyógytornára. Pedig hosszútávon a gyógytorna a leghatékonyabb kezelési mód a derékfájás, gerincbántalmak, hátfájás, lúdtalp, nyaki fájdalom, csontritkulás és egyéb mozgásszervi panaszok esetében.

A lúdtalp, a talp hosszanti irányú boltozatának megsüllyedése. Ez elhanyagolt esetben elég súlyos szövődményeket is okozhat. Ha nem figyelünk oda rá, ez a gerinc egyensúlyi helyzetét is megbonthatja, és nagyon komoly térd-, és gerincproblémák kialakulásához vezethet.

Következménye akár mozgáskorlátozottság is lehet.

Kialakulásához vezethet a gyermek korai járásának erőltetése, nem megfelelő cipőviselés, túlterhelés, kóros súlygyarapodás és mozgáshiány. Ennek leghatékonyabb ellenszere a gyógytorna, melynek célja a boltozatot tartó izmok megerősítése.

Rendszeres gyógytornával a hát-, és derékfájás tünetmentessé tehető

A hát-, és derékfájás többnyire izomfájdalom következménye. Ez az egyik leggyakoribb megbetegedés.

Nagyon sok tényező kiválthatja, serdülőkorban gerincferdüléshez vezethet. Általában az első panaszok 30 és 50 év között jelentkeznek, melynek okai a túlnyújtott hátizmok és a gerincízületi szalagok, melyek nem megfelelő emeléstől, túlterheléstől alakulhatnak ki. Modern társadalmunk mozgásszegény életmódja is a rossz tartáshoz vezet, mely megbontja a gerinc természetes egyensúlyát. A fájdalom jelzi, hogy a csigolyák kimozdultak a helyes formából. Ilyenkor a szervezet, automatikusan próbálja rögzíteni az elmozdult csigolyákat, a gerinc mellett futó izomkötegek segítségével. Amikor is a gerinc két oldalán futó izom görcsbe feszül. Ezt a görcsös fájdalmat meg lehet szüntetni különböző gyógyszerekkel, de hatásuk viszonylag rövid ideig tart. Ugyanis a gyógyszeres kezeléssel nem a kiváltó ok lett megszüntetve. Csak a tünetek mérséklődése után ajánlott a mozgásterápia. Mindenképpen huzamosabb ideig tarthat a panaszmentes állapot a rendszeres gyógytornával.

Gyógytornával a nyaki fájdalmak ellen

A nyaki fájdalom nem annyira betegség, mint inkább tünet.

Okozhatja rossz testtartás, gerincsérv, porckorong kopás.

Egyik leggyakoribb oka a rossz testtartás, vagy egyszerűen magas párnán való alvás, a számítógép előtti állandó ülés. Ilyenkor a nyakizmok és szalagok tartósan megfeszített állapotba kerülnek. Ez okozhat átmenetileg nyakfájást és nyakmerevséget. A nyaki gerincben lehet porckorong kopás is, ami önmagában nem veszélyes. Ha azonban ez az állapot tartósan fenn áll, akkor ennek már súlyosabb következményei lehetnek. Ennek megelőzésére ugyancsak a gyógytorna és a rendszeres mozgás javasolt.

Rendszeres mozgással növelhető a csonttömeg

A változókorban jelentkezhet a **csontritkulás**, amikor is megbomlik az egyensúly a csontépítés és a csontlebontás között, a csontlebontás javára. Gyakran már csak akkor derül ki, ha szövődményei jelentkeznek. Vannak olyan törések, amelyek a csontritkulásra jellemzőek, ilyen pl. a csuklótörés, csípőtáji törések. **A megelőzés** szempontjából a legfontosabb az erős csontok kialakítása megfelelő kálcium bevitellel és rendszeres mozgással, mellyel a csonttömeg növelhető. Fontos a rendszeres szűrővizsgálat. Ha a csontritkulás megállapítást nyert, ebben az esetben természetesen szükséges gyógyszert szedni és egy gyógytornász segítségével speciális tornát kell elsajátítani, mellyel biztonságosabbá teszi a beteg a mozgását.

Természetesen nagyon fontos, hogy mindenki adottságának, korosztályának és kedvének megfelelő mozgásformát találjon. A lényeg, hogy ne maradjon ki életünkből a mozgás.

Forrás:
WEBBeteg- Dr. Németh Ágnes

- Szerk.: Gál Lászlóné védőnő -